

عکس: رضا معطرین / ایران

از برجام تا امروز با وجود گشایش‌هایی که در بخش بانکی صورت گرفته است اما هنوز برخی از محدودیت‌های بانکی بر طرف نشده، خطوط اعتباری فعال نشده است و پول‌های خودمان را مجبوریم از کانال‌هایی محدود وارد کشور کنیم. پس گلوگاه‌هایی هست که باید پیگیری شود. بدون شک برجام در پیچه‌های مثبتی را به روی اقتصاد باز کرد چرا که توانستیم در جذب سرمایه‌گذاران خارجی به موفقیت‌های خوبی دست پیدا کنیم. از جمله این تفاهمنامه‌های منعقد شده، تفاهمنامه با شرکت نالکوی هند و تفاهمنامه با شرکت دانیلی ایتالیا در خصوص ایجاد شرکت مشترک بوده و قرار است معدن سنگ آهن به آنها داده شود تا اقدام به ساخت کارخانه تولید کنسانتره کنند. با فرانسوی‌ها، چینی‌ها و ژاپنی‌ها تفاهمنامه امضا شده است. یکی از دلایلی که برخی‌ها حضور سرمایه‌گذاران خارجی را در حوزه معدن متوجه نشدند زمانبر بودن این طرح‌ها است. وقتی می‌خواهیم طرحی را تعریف کنیم همچون دیگر کشورها ۴ تا ۵ سال و اجراهم ۳ تا ۴ سال طول می‌کشد. بنابراین چون صنایع ماکوچک نیست نباید انتظار داشت که این روند چند ماهه اتفاق بیفتد. تنها مذاکرات فاینانس شرکت‌های خارجی با بانک‌هایشان ممکن است چند سال طول بکشد. مشکل بیمه ساچه با ایران در مورد اعتبارات تعریف شده در گذشته هنوز بر طرف نشده است. بسیاری از بیمه‌های اروپایی هنوز پوششی برای فاینانس طرح‌های ایران ندارند که باید اجرائی شوند. یکسری زیرساخت‌هایی برای تأمین مالی و سرمایه‌گذاری نیاز است. دولت در حال پیگیری است و فکر می‌کنیم طی چند ماه آینده مشکل ساچه رفع شود و خطوط اعتباری به طور واقعی همچون گذشته راه بیفتد و در نتیجه می‌توانیم بخش بیشتری از طرح‌ها را به فاینانس بین‌المللی وصل کنیم.

یکی از مشکلات بزرگی که واحدهای صنعتی و معدنی با آن روبه‌رو هستند موضوع رکود است. فعالان این حوزه می‌گویند برای رونق بازار، نیازمند تصمیم‌های حاکمیتی هستیم آیا شما هم با آنها منظر هستی که دولت باید برای خروج از رکود برنامه ریزی کند؟ طی این مدت چه برنامه‌هایی تدوین شده که هدف‌غایی آن، خروج از رکود باشد؟

در دنیا وقتی که سرعت رشد اقتصادی کم می‌شود یکی از مهم‌ترین کارهایی که کشورها می‌کنند این است که با نگاه به زیرساخت‌های خود به سرمایه‌گذاری در این حوزه اقدام می‌کنند. این کار در آمریکا، اروپا و چین انجام شد. رشد اقتصادی در چین به زیر ۶ درصد کاهش یافت و پیش‌بینی این بود که سالانه یک درصد از رشد اقتصادی کاسته شود تا به ۳-۲ درصد برسد. از آنجا که دولت چین رشد اقتصادی و توسعه می‌خواست، شروع به سرمایه‌گذاری در زیرساخت کرد. زیرساخت مهم است زیرا مواد اولیه فراوانی مصرف می‌کند. شما وقتی یک اتوبان هزار کیلومتری ایجاد می‌کنید مقدار زیادی سیمن، آسفالت، پل و غیره نیاز دارید. وقتی خطوط انتقال ریل، اسکله، برق و غیره می‌کشید مصرف مس، آلومینیوم و کامودیتی‌ها بشدت افزایش می‌یابد و این رشد مصرف باعث می‌شود زنجیره معدن و صنایع معدنی تحریک شود. با تحریک این بخش، شرکت‌های خدماتی، سازندگان ماشین‌آلات، پیمانکاران، تعمیرکاران، اکتشاف و حفاری، فولادسازان، تجار و غیره فعال می‌شوند و این مسأله به توسعه اقتصاد کشور کمک می‌کند. نقش دولت در این موضوع بسیار پررنگ است و کافی است بازار را تحریک کند چون یک اقدام داخلی است، ارزی زیادی ندارد و دولت می‌تواند بسته‌های تشویقی داشته باشد بدون اینکه نگرانی از موضوع دلار، تورم و واردات داشته باشد. بهترین کاری که دولت باید انجام دهد، تقاضای حوزه معدن و صنایع معدنی است، کاری که در همه جای دنیا انجام می‌شود و با تحریک بخش مسکن و زیرساخت می‌تواند این کار را بکند و با انجام این کار می‌توانیم از رکود فعلی خارج شویم.

یکی از نقدهایی که به مدیریت شما می‌شود بی توجهی به بخش معدن است حتی عنوان می‌شود که در زمان شما چند معدن تعطیل شده است. با این تفاسیر، توضیح دهید وضعیت معادن فعال کشور و معدنی که تعطیل شدند به چه صورت است؟

ما برنامه اکتشاف ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع را تعریف کردیم که بخش عمده‌ای از این فعالیت‌ها انجام شده و به محدوده‌های امیدبخش رسیده‌ایم و بزودی فراخوان‌های بخش خصوصی را می‌دهیم و داده‌های اطلاعات بخش خصوصی در حوزه معدن را ایجاد می‌کنیم. تلاش می‌کنیم داده‌های لازم از بلا دست در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد. از طرفی نیز سرمایه‌صندوق سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی را افزایش دادیم و در حال بر طرف کردن گلوگاه‌های بانکی آن هستیم تا با افزایش واقعی بیمه‌نامه‌های معدنی، به حوزه‌های معدنی بویژه معادن کوچک و ضعیف کمک کنیم تا رشد یابند.

بازگشت سرمایه‌گذاران خارجی به معادن ایران

کریاسیان، رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن: شرکت‌های فرانسوی، ژاپنی، چینی، ایتالیایی و هندی مشغول مذاکره با ما هستند

□ **مرجان اسلامی فر/معدن و صنایع معدنی چالش‌هایی دارد که اگر پای در دلد فعالان این صنعت بنشیند زمان کم می‌آید اما حرف‌ها به پایان نمی‌رسد. بخش خصوصی از دیده نشدن خود در طرح‌های گویید و دولت از اینکه بخش خصوصی در طرح‌ها به دلیل مباحث مالی ورود نمی‌کند گلایه دارد، اما این صنعت برای آنکه رشد کند نیازمند سرمایه‌گذاران خارجی و فاینانس با شرایط مطلوب است که بواسطه آثار تحریم هنوز نتوانسته نشانه‌های مثبت خود را در این حوزه نمایان کند. رئیس هیأت عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران بر خلاف مصاحبه‌های پیشین خود شفاف صحبت کرد و از اینکه هنوز برخی مشکلات به قوت خود باقی است نقدهایی کرد که بخش اعظم آن متوجه دولت و تحریم‌ها بود؛ تحریم‌هایی که باید بواسطه برجام برداشته می‌شد اما هنوز برخی آثار آن در حوزه اقتصاد بین‌الملل خودنمایی می‌کند. وی در لایه لای صحبت‌هایش سال ۹۶ را خوب ترسیم کرد و گفت سال‌های گذشته نرخ رشد معدن منفی بود اما سه سال است که این روند مثبت شده است. این در حالی است که رکود دست بردار این حوزه عریض و طویل نبوده است. در ادامه گفت و گوی «ایران» با مهدی کریاسیان رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن را می‌خوانید.**

نیروگاه‌ها، تضمین خرید محصول و یکسری طرح‌ها را همچون طرح‌های سنگان تضمین مواد اولیه دهیم. افزون بر این، تعدادی از طرح‌ها را پیگیری، ساخت و راه‌اندازی و سپس واگذار کنیم؛ مثل فولادهای استانی که ال سی آنها عملیاتی و تعدادی از آنها واگذار شد. این راهکارها موجب شد تا بر اساس مدل تدوین شده طرح‌ها پیگیری شوند. خوشبختانه محدودیت‌های موجود برداشته و از ابتدای سال ۲۰۱۶ قیمت‌ها از رکود خارج شد و اکنون روبه افزایش می‌رود و سرمایه‌گذاران معدنی برگشتند و ما توانستیم مشکلات را بر طرف کنیم و تعداد زیادی از طرح‌ها در این دولت افتتاح شد و بخشی از آنها هم در ۶ ماهه نخست سال آینده افتتاح می‌شود و نیز تعدادی از طرح‌ها طی سال آینده تکمیل می‌شوند.

زمانی که برجام اتفاق افتاد، یکی از افرادی بودید که نسبت به رشد تقاضای سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه خود صحبت کردید اما در میانه‌های راه، خبری از جذب سرمایه‌گذاری در مقیاسی که شما توصیف کردید، نبودید. با این تفاسیر برجام چگونه به حوزه تحت مدیریت شما وارد کرد و چه میزان سرمایه‌گذاری خارجی جذب شد؟ در مورد وضعیت فاینانس‌هایی هم که عملیاتی شده است، توضیح دهید؟

در پس‌برجام توانستیم فناوری خیلی از طرح‌ها را بخیریم و عملیات مهندسی آن را انجام دهیم. این در حالی است که پیش از این، محدودیت‌های بین‌المللی اجازه این کار را نمی‌داد. پس

سه سال و نیم از فعالیت دولت یازدهم می‌گذرد و امسال سال پایانی آن است. اگر بخواهید این مدت را مورد ارزیابی قرار دهید در بخش شما چه کارهایی صورت گرفته است که متوجه توسعه فعالیت واحدهای صنعتی و معدنی شده است؟

وقتی دولت تدبیر و امید شروع به فعالیت کرد در ایمیدرو با چالشی به نام کمبود منابع مالی مواجه بودیم، زمانی که قیمت نفت ۱۰ تا ۱۵ دلار بود، دولت منابع لازم را برای حوزه معدن و صنایع معدنی تأمین نکرد و به بخش خصوصی تسهیلات مناسبی از محل صندوق توسعه ملی تزریق نشد و فاینانس بین‌المللی تقریباً آفت کرد. این امر باعث شده بود که ۷ الی ۸ میلیارد دلار طرح توسعه‌ای که (در برخی موارد) با بخش خصوصی تعریف کرده بودیم (عملاً متوقف شود و یک یا دو طرح نظیر طلای زرشوران که با نقدینگی ایمیدرو پیش می‌رفت، فعال بود. نخستین کاری که انجام دادیم ایجاد کمیته سرمایه‌گذاری سازمان بود و همه طرح‌ها در این کمیته در دستور کار و بررسی قرار گرفت و برای هر یک از آنها، راهکار تأمین مالی مشخص شد. بر اساس استراتژی که ابتدای دولت به روزآوری شده بود به کمک تیم دانشگاهی، راهکارهای مختلفی داشتیم. استدلال آنها این بود که یکسری طرح‌ها را به طور کامل به بخش خصوصی واگذار کنیم. برای یکسری طرح‌ها طبق اصل ۴۴ قانون اساسی شریک بگیریم و یکسری از آنها را مثل